

146675 - Kur'an'ı hızlı okumanın ve namazı hızlı kılmanın hükmü

Soru

Ben, hızlı namaz kılan birisiyim. Yani ben, Fatiha sûresi ile diğer kısa sûreleri hızlı bir şekilde okuyorum. Namazdaki hareketlerim aynı şekilde hızlıdır. Bu davranışım câiz midir?

Detaylı cevap

Cevap:

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Sünnet olan; Kur'an okuyan kimsenin, ister Fatiha sûresi olsun, isterse başka bir sûre olsun, Kur'an'ı okurken onu tertilli olarak okuması, okuduğunu iyice düşünüp akıl etmesi için de kıraatında acele etmemesidir. Dolayısıyla Kur'an okuyan kimse için sünnet olan; okuduğunun anlamını iyice düşünerek ve akıl ederek okuması, tertilli okuması ve acele etmemesidir.

Nitekim Allah Subhânehu ve Teâlâ bu konuda şöyle buyurmuştur:

﴿وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾ [سورة المزمل من الآية: 4] ...﴾

“... ve Kur'an'ı tertil ile (kelimelerin hakkını vererek, tane tane) oku.” (Müzzemmil Sûresi: 4)

Yine Allah -azze ve celle- şöyle buyurmuştur:

﴿كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ مُبَارَكٌ لِيَدَّبَّرُوا آيَاتِهِ وَلِيَتَذَكَّرَ أُولُوا الْأَلْبَابِ﴾ [سورة ص الآية: 29]

“(Ey Rasûl!) Biz sana feyizli ve bereketli bir kitap indirdik ki insanlar onun âyetlerini iyice düşünsünler ve akıl sahipleri (Allah'ın kendilerini sorumlu tuttuğu şeyleri) hatırlasınlar.”(Sâd Sûresi: 29)

Bazı harfleri veya âyetleri ihlal eden hızlı okuyuş, câiz değildir. Aksine Kur'an okuyan kimsenin, doğru ve açık bir şekilde okuyabilmesi için kıraatında yavaş olması ve anlamını

düşünüp akıl edebilmesi için tane tane okuması gerekir.

Bir kimse, kıraatında bazı harfleri telaffuz etmiyorsa ve bazı harfleri değiştiriyorsa, bu kıraat câiz değildir. Aksine harfleri ve kelimeleri tam olarak noksansız bir şekilde edâ edebilmesi için yavaş yavaş ve tertilli okuması gerekir.

Aynı şekilde namazında da böyle olması gerekir. Buna göre rükûda, secdede, iki secde arasındaki oturuşta ve rükûdan sonraki ayakta duruşta acele etmemelidir. Aksine teenî ile ve mutmain olacak bir şekilde kılmalıdır. Namaz kılan kimsenin böyle yapması, kendisine farzdır. Çünkü namazda mutmain olmak, yerine getirilmesi gereken farzdır. Secdede başını, karganın yemini gagalaması gibi indirip kaldırmak ve namazda acele etmek, namazı bozar.

Soruyu soran kimseye rükû sırasında mutmain oluncaya kadar beklemesini, acele etmemesini ve üç defa veya daha fazla şu duâyı okumasını tavsiye ederiz.

{سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ}

“Çok büyük Rabbimi tüm noksanlıklardan tenzih ederim.”

Bu duâdan sonra şu duâyı da okur:

{سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ. أَللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي}

“Allahım! Sana hamd ederek, seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Allahım! Beni bağışla.”

Başını rükûdan kaldırdıktan sonra mutmain oluncaya kadar ayakta bekler. Bu sırada şu duâyı okur:

{رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ، حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمِلءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ.} (مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ)

“Rabbimiz! Riyâdan uzak ve bereketi kesilmeyen çokça hamd, yalnızca sanadır. Gökler dolusu, yerle gökler arasındaki mesafe dolusunca ve bundan sonra dilediğin şeyler dolusunca (hamd yalnızca sanadır).”

Namaz kılanın bu şekilde söylemesi, kendisi için daha fazîletlidir.

{رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ}.

“Rabbimiz! Hamd, yalnızca sanadır.”

Rükûdan doğrulduktan sonra bu duâyı okumak, doğru olan görüşe göre vâciptir.

Eğer bu duâyı (Rabbimiz! Hamd, yalnızca sanadır) şunu ekleyerek okursa, daha kâmil ve daha fazîletli olur:

{حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ، مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمِلءَ مَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ...}.

“...Riyâdan uzak ve bereketi kesilmeyen çokça hamd, yalnızca sanadır. Gökler dolusu, yerle gökler arasındaki mesafe dolusunca ve bundan sonra dilediğin şeyler dolusunca (hamd yalnızca sanadır).”

Rasûlullah -sallallahu aleyhi ve sellem-‘den bu duânın üzerine şu fazlalık da gelmiştir:

{مِلءَ السَّمَاوَاتِ وَمِلءَ الْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا، وَمِلءَ مَا شِئْتَ مِنْ شَيْءٍ بَعْدُ، أَهْلَ الثَّنَاءِ وَالْمَجْدِ، أَحَقُّ مَا قَالَ الْعَبْدُ.} {وَكُلُّنَا لَكَ عَبْدٌ. اللَّهُمَّ لَا مَانِعَ لِمَا أَعْطَيْتَ، وَلَا مُعْطِي لِمَا مَنَعْتَ، وَلَا يَنْفَعُ ذَا الْجَدِّ مِنْكَ الْجَدُّ}.

“Gökler dolusu, yerle gökler arasındaki mesafe dolusunca ve bundan sonra dilediğin şeyler dolusunca (hamd yalnızca sanadır) ey övgü ve şeref sahibi! Bir kulun -ki hepimiz senin kulunuz- söylediği şu söze en lâyük olan sensin:

- Allahım! Senin verdiğine mâni olacak, senin mâni olduğuna da verecek kimse yoktur.

Makam sahibinin sahip olduğu şeyler, seninkatında kendisine hiçbir fayda vermez.”

Bu duâ en kâmil olanıdır.

Aynı şekilde secde ettiği zaman secdede de acele etmemelidir. Alın, burun, iki avucun iki, iki diz ve iki ayak parmaklarının ucu olmak üzere yedi aza üzerine secde etmelidir. Mutmain olacak şekilde ve acele etmeden secde etmelidir.

Secdede üç defa şu duâyı okumalıdır:

﴿سُبْحَانَ رَبِّيَ الْأَعْلَى . سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي﴾

“En yüce olan Rabbimi tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Allahım! Sana hamd ederek seni tüm noksanlıklardan tenzih ederim. Allahım! Beni bağışla.”

Ardından kolayına gelen şu duâyı da okur.

﴿اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي ذَنْبِي كُلَّهُ، دِقَّةً وَجَلَّةً، وَأَوْلَةً وَآخِرَةً، وَعَلَانِيَةً وَسِرَّةً﴾

“Allahım! Günahlarımın hepsini; küçüğünü ve büyüğünü, ilkini ve sonunu, âşikarını ve gizlisini bağışla.”

Bu, meşrû olan duâdır.

Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem- şöyle buyurmuşturÇ

﴿أَقْرَبُ مَا يَكُونُ الْعَبْدُ مِنْ رَبِّهِ وَهُوَ سَاجِدٌ، فَأَكْثِرُوا الدُّعَاءَ﴾ [رواه مسلم]

“Kulun, Rabbine en yakın olduğu an, secdede olduğu andır. Bu sebeple secdede çokça duâ edin.”(Müslim)

Yine şöyle buyurmuştur:

﴿أَمَّا الرُّكُوعُ فَعَظِّمُوا فِيهِ الرَّبَّ، وَأَمَّا السُّجُودُ، فَاجْتَهِدُوا فِي الدُّعَاءِ، فَقَمِنْ أَنْ يُسْتَجَابَ لَكُمْ﴾ [رواه مسلم]

“Rükûda Rabbi (Allah'ı) yüceltin, secdede ise çokça duâ etmeye gayret edin. Çünkü secdede yapılan duâ, kabulolunmaya daha lâyıktır.”(Müslim)

Bu sebeple mü'minin secdesinde acele etmemesi, aksine mutmain olacak şekilde secde etmesi gerekir.Çünkü bu, yerine getirilmesi gereken namazın rükünlerinden birisidir.

Bununla beraber namaz kılan kimsenin, namazın rükünlerini yerine getirirken daha ağır hareket etmesi ve acele etmemesi, secdesinde “Subhâne Rabbiye'l-A'lâ” duâsını tekrar etmesi kendisine meşrû kılınmıştır. Rükûda “Subhâne Rabbiye'l-A'lâ” duâsını bir defa okuması, vâciptir. Fakat bu duâyı üç veya beş veyahut da yedi defa okursa, daha fazîletlidir.

Yine iki secde arasında mutmain olacak şekilde beklemeli ve acele etmemelidir. İki secde arasında bütün eklemleri yerlerine dönünceye kadar belini doğrultmalı ve şu duâyı okumalıdır:

رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي، رَبِّ اغْفِرْ لِي. اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِي، وَاَرْحَمْنِي، وَاَهْدِنِي، وَاَجْبِرْنِي، وَعَافِنِي وَاَرْزُقْنِي، {وَاَرْفَعْنِي}

“Rabbim! Beni bağışla. Rabbim! Beni bağışla. Rabbim! Beni bağışla. Allahım! Beni bağışla, bana merhamet et, beni doğru yola ilet, beni islah eyle, bana âfiyet ver, bana rızık ver ve beni yücelt.”

Bu duâların hepsi Peygamber -sallallahu aleyhi ve sellem-’den gelmiştir. Bu sebeple müslümanın Peygamberi -sallallahu aleyhi ve sellem-’i örnek almalı, O’nun sünnetine göre hareket etmeli ve namazın bütün rükünlerinde acele etmemelidir. Zirâ namaz, dînin direğidir ve namazın yeri ve önemi çok büyüktür.

Soruyu soran kimseye buna önem vermesini, bu konuda Allah Teâlâ’dan korkmasını, her işinde Allah Teâlâ’nın rızâsını gözetmesini, namazını mutmain olacak şekilde ve acele etmemek üzere tam kılmasını tavsiye ederiz.

Aynı şekilde kıraatını da mutmain olacak şekilde harfleri tane tane okumalı ve acele etmemeli, aksine okuduğundan istifâde edecek şekilde akıl ederek ve düşünerek açık okumalıdır.

Allah Teâlâ’dan herkesi hayırlı amellerde muvaffak kılmasını dileriz.”